

Toelichting

op de Gemeenschappelijke Regeling Intergemeentelijke Werkvoorziening Gennep, Mook en Middelaar (IWGM)

Algemeen

Op verzoek van de gemeenten Gennep en Mook en Middelaar heeft Proof-adviseurs zich gebogen over de vormgeving van de samenwerking tussen deze twee gemeenten bij de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw). Thans nemen beide gemeenten deel in de gemeenschappelijke regeling Intergemeentelijke Werkvoorziening Gennep, Mook en Middelaar, hierna te noemen de GR IWGM. Deze gemeenschappelijke regeling is op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) getroffen in de vorm van een openbaar lichaam als bedoeld in artikel 8, eerste lid van deze wet. Op grond van een ingewonnen extern advies is besloten om vooralsnog de samenwerking tussen beide gemeenten te laten plaatsvinden op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr).

De samenwerking was vormgegeven in een gemengde regeling middels een openbaar lichaam, op grond van artikel 8, eerste lid Wgr. Gelet op het feit dat de Wsw een wet is die in medebewind door het college wordt uitgevoerd, is er op grond van de Wgr geen ruimte meer voor raadsleden in het bestuur van de GR IWGM. Op grond van de Wet dualisering gemeentelijke medebewindsbevoegdheden is de uitvoering van de Wsw met ingang van 8 maart 2006 in medebewind opgedragen aan het college. Een gemeenschappelijke regeling is daarmee een collegeregeling geworden.

Verder was de GR IWGM nog niet aangepast aan de laatste wetwijziging van de Wgr per 1 januari 2015. Met deze wetwijziging is een nieuwe vorm van een gemeenschappelijke regeling geïntroduceerd, namelijk de bedrijfsvoeringsorganisatie. Met deze wetwijziging is de positie van de raad ten opzichte van de gemeenschappelijke regeling versterkt.

Op het verzoek vanuit de gemeenten om de bestuurlijke drukte te verminderen heeft Proof-adviseurs aangegeven dat deze beperkt kan worden door te kiezen voor een bedrijfsvoeringsorganisatie. Deze samenwerkingsvorm op grond van artikel 8, derde lid Wgr, kent een ongeleed bestuur, terwijl een openbaar lichaam een algemeen en een dagelijks bestuur en een voorzitter als bestuursorganen kent.

De thans voorliggende gemeenschappelijke regeling is vormgegeven als een bedrijfsvoeringsorganisatie en is aangepast aan de thans geldende Wgr zoals deze luidt vanaf 1 januari 2015. In het onderdeel "besluiten" van de thans voorliggende gemeenschappelijke regeling wordt dit als zodanig ook aangegeven. De colleges besluiten, met instemming van de raden, tot het omzetten van het openbaar lichaam GR IWGM naar een bedrijfsvoeringsorganisatie IWGM. In de voorliggende gemeenschappelijke is rekening gehouden met het feit dat de IWGM in de toekomst de mogelijkheid heeft om ook taken op het gebied van de Participatiewet en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 uit te voeren.

De daadwerkelijke uitvoering van de Wsw is opgedragen aan Stichting INTOS en dit blijft vooralsnog zo gehandhaafd. De statuten van INTOS ondergaan een kleine wijziging en deze zullen bij het voorstel voor een statutenwijziging besproken worden.

Omdat er buiten de medewerkers op grond van de Wsw geen medewerkers in dienst zijn van de GR IWGM, zijn er geen bepalingen opgenomen ten aanzien van benoeming en ontslag van personeel en ook geen bepalingen over de rechtspositie van het personeel.

In de GR IWGM komt de mogelijkheid tot het instellen van (bestuurs)commissies niet meer voor. Het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie heeft daartoe niet de wettelijke mogelijkheid. In artikel 24 Wgr (adviescommissie) en artikel 25 Wgr (bestuurscommissie) is enkel het algemeen bestuur bevoegd tot het instellen van deze commissies.

Artikelsgewijze toelichting

Hierna zal waar nodig nader op de artikelen van de GR IWGM worden ingegaan.

Artikel 2

De bedrijfsvoeringsorganisatie is een rechtspersoon en kan zelfstandig deelnemen aan het rechtsverkeer. Het kan eveneens personeel in dienst hebben. De Wsw-medewerkers hebben een arbeidsovereenkomst op grond van de Wsw met de bedrijfsvoeringsorganisatie.

Artikel 3

In hoofdstuk 2 van de regeling zijn het belang of de belangen ter behartiging waarvan de regeling is getroffen, opgenomen. In artikel 3 worden de te behartigen belangen, taken en bevoegdheden aangegeven. Ten eerste is de regeling getroffen om uitvoering te kunnen geven aan de Wet sociale werkvoorziening. Daarnaast willen beide gemeenten de ruimte openhouden om ook de taken in het kader van de Participatiewet en de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 onder te brengen bij IWGM. Thans worden taken door de gemeente Gennep in het kader van de Participatiewet al rechtstreeks ondergebracht bij INTOS. Met het tweede en het derde lid is de mogelijkheid geschapen om de belangen ook aan de GR IWGM op te dragen. Het vierde lid biedt de gemeenschappelijke regeling de ruimte om ook voor derden taken uit te voeren ten aanzien van het ontwikkelen van arbeidsvaardigheden bij mensen met afstand tot de arbeidsmarkt en het bemiddelen van deze mensen naar betaalde arbeid. Indien de partij zich daarvoor meldt, zal de gemeenschappelijke regeling met de partij een dienstverleningsovereenkomst sluiten, waarin de verhouding tussen beide partijen is geregeld.

De regeling omtrent de oprichting van en deelneming in een stichting, maatschap, vennootschap, vereniging, corporatie en onderlinge waarborgmaatschappij is met de wijziging van de Wgr ingaande 1 januari 2015 aangescherpt. In artikel 31a is nu geregeld dat een besluit tot oprichting van of deelneming in een rechtspersoon niet kan worden genomen dan nadat aan de raden van de deelnemende gemeenten een ontwerpbesluit is toegezonden en zij in de gelegenheid zijn gesteld hun wensen en bedenkingen ter kennis van het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie te brengen. De bepaling van lid 4 van de oude gemeenschappelijke regeling was niet meer in overeenstemming met de thans geldende wetgeving daaromtrent. Artikel 31a is met ingang van

1 januari 2015 in de Wgr opgenomen om de positie van raden nadrukkelijk te versterken. Kon het bestuur tot 1 januari 2015 zelfstandig besluiten tot oprichting van of deelname in rechtspersonen, nu hebben de raden van de deelnemende gemeenten daar ook een stem in. In het zesde lid van artikel 3 is opgenomen dat de taken die voortvloeien uit de overdracht van de bevoegdheid aan de GR IWGM kunnen worden overgedragen aan Stichting INTOS. Hiertoe wordt door de GR IWGM een aanwijzingsbesluit genomen.

Artikel 4

In artikel 4 is de samenstelling van het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie geregeld. De bedrijfsvoeringsorganisatie kent een ongeleed bestuur, dat betekent dat er enkel één bestuur is waarvoor leden dienen te worden aangewezen. De vorige GR IWGM was getroffen als een openbaar lichaam en kende drie bestuursorganen: een dagelijks en een algemeen bestuur en de voorzitter. Gelet op de kleinschaligheid van de regeling – slechts twee gemeenten hebben de regeling getroffen – kan het bestuur gevormd worden doordat beide colleges ieder een van hun wethouders aanwijzen als bestuurslid van de GR IWGM. De colleges wijzen tevens plaatsvervangers voor deze bestuursleden aan. Gelet op het feit dat de gemeente Gennep verantwoordelijk is voor ongeveer 90% van het geïndiceerd personeelsbestand voor de sociale werkvoorziening, waar deze gemeenschappelijke regeling uiteindelijk voor is getroffen, is ervoor gekozen de burgemeester van de gemeente Gennep q.q. te benoemen als voorzitter van het bestuur. De plaatsvervanger van de voorzitter zou dan q.q. de burgemeester van de gemeente Mook en Middelaar dienen te zijn.

Artikel 7

Er is uitgebreid gesproken over hoe de stemverhouding zou dienen te zijn binnen het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie. Belangrijk werd geacht dat beide gemeenten op basis van gelijkwaardigheid met elkaar moeten kunnen overleggen. Dit betekent dat met de twee bestuursleden van beide gemeenten onder leiding van de voorzitter getracht moet worden te komen tot een zo breed mogelijk gedragen besluit. Dit betekent ook dat enkel de beide bestuursleden, zijnde de beide aangewezen wethouders vanuit de twee gemeenten, de bestuursleden zijn die stemrecht bezitten. Als er al gestemd wordt en de stemmen staken, dan zou ervoor gekozen kunnen worden dat op dat moment het voorstel vervalt. Daar is niet voor gekozen, in dat geval wordt de beslissende stem gegeven aan de voorzitter, zijnde de burgemeester van de grootste gemeente die deelneemt in deze gemeenschappelijke regeling.

Artikel 9

In artikel 9 is geregeld dat de directeur-bestuurder van Stichting INTOS de ambtelijk secretaris is van de bedrijfsvoeringsorganisatie IWGM. De plaatsvervanger van de secretaris is degene die ook binnen INTOS de plaatsvervanger is voor de directeur-bestuurder.

Artikel 10

In dit artikel is de verantwoordings- en de inlichtingenplicht, zoals opgenomen in de artikelen 16 tot en met 19 van de Wgr, vormgegeven. Met de wijziging van de Wgr met ingang van 1 januari 2015 is de positie van gemeenteraden aanzienlijk versterkt. Er rust op het bestuur een actieve informatieplicht om alle informatie die de raad nodig mocht hebben voor een juiste beoordeling van het door het bestuur gevoerde beleid, beschikbaar te stellen. Daarnaast dient het bestuur, tenzij dit in strijd is met het openbaar belang, alle informatie te verstrekken op aanvraag van een of meer

leden van een raad van een deelnemende gemeente. Daarnaast kan een college of een raad ook een lid van het bestuur dat vanuit die gemeente is aangewezen, ter verantwoording roepen voor het door hem in het bestuur gevoerde beleid. Wanneer dit zover mocht komen dat het door het college aangewezen bestuurslid niet meer het vertrouwen geniet van het college of de raad, houdt het lid op bestuurslid te zijn van de bedrijfsvoeringsorganisatie IWGM. De praktijk leert dat wanneer een bestuurslid zijnde de wethouder, niet langer het vertrouwen geniet van de raad, dit bestuurslid ook zijn positie als wethouder verliest.

Artikel 11 tot en met 16

Hoofdstuk 5 gaat over de financiën van de gemeenschappelijke regeling. We beogen niet om de financiële verantwoordelijkheidsverdeling aan te passen. De tekst ten aanzien van de verantwoordelijkheidsverdeling is vereenvoudigd, maar blijft inhoudelijk ongewijzigd. De procesbepalingen ten aanzien van de financiën en vaststelling van financiële stukken zijn met de wijziging van de Wgr op 1 januari 2015 verder aangescherpt. Dit om voor de raden een duidelijke invulling te kunnen geven aan hun budgettaire, beleidsbepalende en controlerende functies die aan de raad zijn toegekend. Zo dient het bestuur voor 15 april van het jaar de voorlopige jaarrekening te presenteren en daarnaast de algemene financiële en beleidsmatige kaders te schetsen die betrekking hebben op het komende begrotingsjaar. De ontwerpbegroting dient aan de raden te worden voorgelegd, die vervolgens hun zienswijze op de ontwerpbegroting naar voren kunnen brengen.

Artikel 16 tot en met 19

In de artikelen 16 tot en met 19 zijn bepalingen opgenomen over de toetreding, uittreding, wijziging en opheffing van de GR IWGM. Op grond van artikel 9 Wgr dient de gemeenschappelijke regeling bepalingen hieromtrent te bevatten. De inhoud van deze artikelen spreekt voor zich, waarbij opgemerkt wordt dat wijziging van de gemeenschappelijke regeling of toetreding van een andere gemeente tot de gemeenschappelijke regeling, de instemming behoeft van de beide gemeenten die thans de regeling getroffen hebben.

Artikel 21

In hoofdstuk 7 zijn de overgangs- en slotbepalingen opgenomen, waaronder ook de geschillenregeling. Zoals ook in de oude regeling was opgenomen, is thans ook in deze gewijzigde regeling voor de bedrijfsvoeringsorganisatie de mogelijkheid opgenomen de geschillen te beslechten, alvorens ze op grond van artikel 28 Wgr aan het college van Gedeputeerde Staten worden voorgelegd.

Artikel 25

In artikel 24 zal een datum moeten worden opgenomen waarop voorzien is dat het openbaar lichaam is omgezet naar een bedrijfsvoeringsorganisatie en de tekst van de GR zoals is bepaald feitelijk ook ingaat. Formeel krijgt het besluit eerst rechtskracht als het besluit bekend is gemaakt als bedoeld in artikel 22 van de GR IWGM.